

## ANLATIM BOZUKLUKLARI-3

### ÖRNEK

- I. Okulda kitap okuma projesi yapılacak, bu yüzden satın alınacak.  
II. Bizim tek işimiz birbirimizi sevmek, sevmesek bile saygı duymaktır.  
III. Siz de Hüseyin'in yalan söylediğini anladınız, uzaklaştınız.  
IV. Ödevlerin tam ve doğru yapılmasını, eksik bırakılmasını istemiyorum.

**Numaralanmış cümlelerden hangilerinde yer tamlayıcısı eksikliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?**

- A) I ve II. B) I ve IV.  
C) II ve III. D) III ve IV.

### ÖRNEK

Öğretmenimiz sınıfın bozulan saatini onardı ve tik tak çalışmaya devam etti.

**Bu cümledeki anlatım bozukluğu hangi ögenin eksikliğinden kaynaklanmaktadır?**

- A) Özne B) Yer tamlayıcısı  
C) Nesne D) Yüklem

### ÖRNEK

Biri çaycılık, diğeri üçüncü ligde futbol oynayan talihliler 50 milyon lirayı paylaştılar.

**Bu cümledeki anlatım bozukluğunu gidermek için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?**

- A) "futbol" sözcüğü cümleden çıkarılmalıdır.  
B) "çaycılık"tan sonra "yapan" sözcüğü getirilmelidir.  
C) "paylaştılar" yerine "bölüştüler" sözcüğü getirilmelidir.  
D) "diğeri" sözcüğü "ligde" sözcüğünden sonra söylenmelidir.

### ÖRNEK

Kişilik ve duygusal sorunlar yaşayan çocuklarla yakından ilgilenilmesi gerekiyor.

**Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Özne eksikliği  
B) Tamlanan eksikliği  
C) Gereksiz ek kullanılması  
D) Nesne eksikliği

### ÖRNEK

Alışverişi yapmakla ben, evdeki çöprü atmakla da kardeşim ilgilenir.

**Bu cümledeki anlatım bozukluğunu gidermek için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?**

- A) "ben"den sonra "ilgilenirim" sözcüğü getirilmelidir.  
B) "evdeki" sözcüğü "kardeşim"den önce söylenmelidir.  
C) "yapmakla" yerine "etmekle" sözcüğü getirilmelidir.  
D) "evdeki" sözcüğü cümleden çıkarılmalıdır.

### ÖRNEK

Edison, ampulü bulmak için yüzlerce denemeler yapmış.

**Bu cümledeki anlatım bozukluğu ile ilgili,**

- I. Çatı uyumsuzluğu vardır.  
II. Öge eksikliği söz konusudur.  
III. Gereksiz ek kullanılmıştır.  
IV. Tamlayan eki eksikliği vardır.

**yargılarından hangisi doğrudur?**

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

**ÖRNEK**

- I. Zalim, oyunbozan, sen de bu büyüde yalan.
- II. Hiç unutma, arada bir hatırla.
- III. Bodrum bana, ben Bodrum'a özelim.
- IV. O bana dert, ben ona mutluluk verdim.

Numaralanmış şarkı sözlerinin hangisindeki anlatım bozukluğunun nedeni diğerlerinden farklıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

**ÖRNEK**

- I. Arkadaşım düşüncelerimi onaylamadığında beni eleştirir, tartışır.
- II. Okuldan pet şişeler ve kâğıtlar alınarak geri dönüşüm merkezlerine taşıyacak.

Numaralanmış cümlelerdeki anlatım bozukluklarının nedeni aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- | I.                            | II.                     |
|-------------------------------|-------------------------|
| A) Özne eksikliği             | Özne-yüklem uyumsuzluğu |
| B) Zarf tamlayıcısı eksikliği | Çatı uyumsuzluğu        |
| C) Gereksiz ek kullanılması   | Nesne eksikliği         |
| D) Yer tamlayıcısı eksikliği  | Yüklem eksikliği        |

**ÖRNEK**



Sanatçının söylediği şarkı sözünde bir anlatım bozukluğu vardır. Aşağıdakilerden hangisinde bu bozukluk giderilmiştir?

- A) Seni ben ellerin olası diye mi sevdim?
- B) Ben mi seni ellerin olsun diye sevdim?
- C) Ellerin olsun diye seni mi sevdim ben?
- D) Ben seni mi sevdim ellerin olsun diye?

**ÖRNEK**

- ♣ Nesne eksikliği
- ♣ Tamlayan eksikliği
- ♣ Özne-yüklem uyumsuzluğu

Aşağıdakilerden hangisinde anlatım bozukluğunun nedeni yukarıda verilenlerden herhangi biri değildir?

- A) Annemi en çok ilgilendiren şey ödev yapmam olduğunu anladım.
- B) İşimiz bu eski halılara bakım yapmak ve sahibine teslim etmek.
- C) Bizim bu soğanları satmaya ne yerimiz var ne de zamanıdır.
- D) Yollar uzadıkça uzadı, bir türlü bitmek bilmiyorlar.

**ÖRNEK**

- I. Aliye Hanım okulumuzun hem veli hem de memurudur.
- II. Ablam üniversite sınavına girdi, kısa sürede cevapladı.
- III. Yağmur başlayınca hiç vakit kaybetmeden, anında şemsiyesini açtı.
- IV. Dokunmayın bana, rahat bırakın!

Numaralanmış cümlelerden hangilerinde anlatım bozukluğunun nedeni ayndır?

- A) I ve II. B) I ve III. C) II ve III. D) II ve IV.

**ÖRNEK**

Aşağıdaki cümlelerden hangisindeki anlatım bozukluğunun nedeni yanlış verilmiştir?

	Cümleler	Anlatım Bozukluğunun Nedenleri
A)	Tırnakların çok uzamış, kesmeyecek misin?	Nesne eksikliği
B)	Birçok insanlar her gün hastanelerde dertlerine deva arıyor.	Gereksiz ek kullanılması
C)	Görüntüleri izleyince saçlarım diken diken oldu.	Yer tamlayıcısı eksikliği
D)	İki gündür kulaklarım çok ağrıyorlar.	Özne-yüklem uyumsuzluğu

**ÖRNEK**

Aşağıdaki cümlelerden hangisindeki anlatım bozukluğunun nedeni yay ayraç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Size yayıktaki ayrıntıyı ikram etmeden bırakır mıyım? (Nesne eksikliği)  
B) Sokak hayvanları zor durumda, yardım etmeliyiz. (Özne eksikliği)  
C) Birçoğu, sizin bu konudaki hassasiyetinizi biliyorlar.  
(Özne-yüklem uyumsuzluğu)  
D) Şimdi denize gidilip biraz yüzelim mi? (Çatı uyumsuzluğu)

**ÖRNEK**

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde yüklem eksikliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Ceketimdeki kahve lekelerini sildim, elbise dolabındaki yerine astım.  
B) Dürüst insanların sayısı azalıyor, bulunmaz oluyorlar.  
C) Uzak diyarlardan gelen kuşlar bana senden selam getirdiler.  
D) Kaplumbağasıyla bazen fazla, bazen hiç ilgilenmezdi.

**ÖRNEK**

Doğa ve toplumsal olayları araştırarak ödevimde kullanabileceğim bilgileri topladım.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunu gidermek için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

- A) “Doğa” sözcüğünden sonra “olaylarını” sözcüğü getirilmelidir.  
B) “Doğa” ve “toplumsal” sözcükleri yer değiştirilmelidir.  
C) “araştırarak” yerine “araştırılarak” sözcüğü getirilmelidir.  
D) “kullanabileceğim” yerine “kullanılabilir” sözcüğü getirilmelidir.